

Les «aparicions» de Daniel Enkaoua

L'EFECTE D'UN bon poema no és comparable a cap altra cosa. Com tampoc no ho és el de la música, ni el de l'art. Són totes elles experiències úniques, irreductibles i d'allò més estimulants, gràcies a les quals ens coneixem i reconeixem: eixamplem el nostre

vesteix, se n'apodera, l'acompanya, l'il·lumina i el transforma, però sempre valent-se d'uns recursos diferents, i, doncs, amb uns efectes igualment diversos. En el cas de l'art, quan de veritat m'agrada solc ser presa d'una reacció instantània i radical: diguem que els quadres incrementen de manera sobtada el meu grau de consciència de la realitat i em produeixen a l'acte un estat de plenitud i sovint d'eufòria del tot reconeixibles.

Això és justament el que va passar-me fa uns dies a l'Espai VolART, però amb la sorpresa que qui hi exposa m'era un perfecte desconegut: es tracta del pintor francoisraelià **Daniel Enkaoua** (1962), que viu a Barcelona des del 2004 i que ens mostra per primera vegada la seva obra més recent en una nova aposta del tot encomiable per part de la Fundació Vila Casas. Què és el que més ens en captiva i ullprèn? Sens dubte la

seva capacitat de fer emergir «presències»: allò que acaba omplint de manera suau-ment abassegadora –i gairebé hipnòtica– cadascuna de les seves obres són figures, paisatges o objectes que han adquirit rang de presència, d'entitat individuada i alhora desproveïda de límits (l'espai s'hi fa temps). Que se'ns imposen més enllà de la seva materialitat. Que vibren o bateguen amb pols propi, justament perquè després d'un període d'observació tan llarg com fecund l'artista ha sabut arrabassar-los el secret: allò que els fa coincidir amb ells mateixos.

Dic emergir i no pas reflectir, que és el que sol passar amb el corrent preponderant de l'art figuratiu contemporani: Enkaoua treballa la tela des de la convicció de la seva profunditat insondable i només així aconsegueix convertir cada presència en una «aparició» que sembla venir de molt endins. A les seves mans, la realitat perd pes i

paradoxalment guanya densitat, misteri, aura. Tal com la concep i practica aquest artista, la pintura és el mitjà més eficaç per acostar-se a la realitat i entreveure'n la unitat: cada obra no és sinó el revelat d'una imatge llargament covada i graduada.

L'art com a propiciador d'aparicions, i cada pinzellada una carícia insistent. No pas imposada des de fora sinó feta aflorar des de dins, des d'un interior alhora físic i mental. Potser per això la figura es trasmuda en paisatge, el paisatge en natura morta, i el bodegó en figura, com si res no fos només el que sembla sinó el que pot esdevenir, guanyant així en grandiositat, intimitat o capacitat d'interpel·lació. Bo i desplaçant el punt de vista i subvertint la relació amb els seus motius, cada obra assoleix una nova forma de plenitud i s'acosta potser més que mai al desideràtum de Mallarmé: «Tel qu'en lui-même en fin l'éternité le change». Enkaoua és dels qui pinta per continuar creient, però abans ha hagut de creure per poder pintar.

BULEVAR

ÀLEX
SUSANNA

grau de consciència, de comprensió i de gaudi del fenomen vital o de la realitat en algun dels seus aspectes. Però allò que ens dóna un poema no ho dóna una peça musical ni una obra d'art: cadascun d'aquests artefactes –verbals, sonors o plàstics– actua sobre el receptor de manera diferent. L'en-